

Navod za podučevanje v petju.

(Dalje in konec teh elementarnih vaj.)

VII. V a j a.

a) b) in c) poleg VI. vaje. Pristavi še ponavljanje „osmeroreda“. Sostavo osmeroreda prav razjasniti naj služi naslednja lestvica, ki jo naj učitelj na tablo narisa.

8	_____	Na ti podobi naj učitelj jasno dokaže, kje se glas za malo, kje pa se za veliko stopnjo premakne. Opomnim tukaj še, da je zelo koristno, posamne „čveterorede“ dolgo časa pred peti, preden se po dva v „osmerored“ združevati začeta. Tudi naj nihče ne misli, da mora ravno toliko en pot učiti, kolikor sem za vsako „vajo“ spisal. Tako tesnih mej nikdar nisem mislil nikomur staviti. Vsakrzi g. učitelj bo sam prevdaril, koliko je
7	_____	
6	_____	
5	_____	
4	_____	
3	_____	
2	_____	
1	_____	

mogoče njemu in otročičkom en pot dobro dognati. Poverhnost tukaj še veliko več škoduje, kakor pri drugih predmetih, ker ona goljufa učitelja in učenca; oba mislita le napredovati, pa ne razumeta se še celó eden drugega. Vzemite toraj, dragi bratje! načrtane „vaje“ v prijazno podani izgled, ter vedite, da me bo neizrečeno veselilo, ako sem ž njimi enemu ali drugemu kaj malega postregel. Kolikor je v njih „teoretičnega“ učila zapopadenega, bo zadostilo večji del povsod potrebam prvošolcev.

Pridenem le še učilo „triglasa“ (Dreiklang). Učitelj predigra glasove: c, e, g. Učenci jih presojujejo, potem zapojó, naprej in tudi zadniško: g, e, c; učitelj pové, da se taki trije glasovi zaporedoma, ali pa tudi vsi trije na enkrat lahko zapojó, in da skup zapeti storé prijetno soglasje, ki se mu „triglas“ pravi. Poslednjič naj se s to vajo združijo tudi besede, p. triglas gor', tri - glas dol' — in več tacih. —

S tim sklenem „elementarne“ vaje za prvošolce.

Ako naš ljubi „Tovars“ v prihodnjem letu kaj več podpore najde, da bo zamogel „notni tisk“ si naročiti in učila te verste z notnimi izgledi razjasnovati, sem pri volji spisati „elementarni“ in „pesemski“ tečaj za drugošolce; brez notnega tiska pa učilo za petje pisati, bi se reklo: prazno slamo mlatiti. Nadaljevanje imenovanega učila je tedaj sklenjeno z notnim

tiskom, in če tega ne bo, sem primoran zastran spisov te verste se pri svojih dragih tovarših posloviti, upajoč, da se, kadar zasije solnce boljših časov, zopet vidimo. —

Za letos tedaj: Z Bogom! *)

Že stara zastavica, pa jo je težko uganiti.

Dragi „Tovars!“ Ker prinašaš v svoji pisani torbici tudi zastavice, na! tukaj ti podam jaz eno, ktero že sam nekoliko časa ugibam, pa je le uganiti ne morem. Vem tudi, da jo z mano vred že marsikteri učitelj dalj časa ugiba, pa je tudi ne more uganiti. Znabiti bi bil pa vendar le kateri tolikanj srečen in premeden, da bi jo prav in spodobno uganil; zatoraj, naj gre na svitlo! —

Koliko trudapoln je učiteljski stan, to ti, dragi učitelj, ni treba praviti, saj sam skušaš; da bi pa pravil to drugim, kateri tega ne skušajo, bi le bob v steno metal; zatoraj — raje molčim.

Kako imeniten je učiteljski stan za državo in za vso človeško družbo, menim, mi tudi ni treba še le dokazovati, ako se le pomisli, da po učiteljih prihajajo prihodnji državljani in po učiteljih se širi omika in napredek med narod. Učitelji so, katerim se izroča naj dražje, kar imajo starši, — njih otroci; oni so, kateri položijo prvo podlago izobraženja v persi še nezmožnega deteta, na kterege ze znabiti v njegovi moški dobi ponosno ozira ves narod, — in čigar slavo narodi in narodi kujejo med zvezde v oblake; — oni so toraj prvi, kateri sicer nevidno pa naj pred obdelujejo gručast steber marmorni, ki ga narod poznejše, kakor izdelani kip dviga na slavo svojih velikanov.

Da je tako, je tudi država spoznala in kazala, ker je učitelje zavoljo njih imenitnega opraviła in dobička, ki ga s podukom celi državi napravljajo, razredila, kakor vradnike, v dietne razrede, in jim je tudi dovolila nositi vradniško odoro ali uniformo, da bi s tem bolj pospešila namen učiteljskega stanu i. t. d. Ako kdo misli, da to ni res, naj le pogleda v

*) „Uč. Tovarš“ se tukaj čast. gosp. Fr. Adamič-u v imenu vseh svojih tovaršev preserčno zahvaljuje za lepo „podučevanje v petju“, in tudi želi, da bi se njegovo odkritoserčno voščilo kmali spolnovalo. Vredn.